

Hon tränger sig in i rondellen vid Ersboda. Bilen bakom tutar och blinkar med helljuset. Det är snöstorm och torkarna röjer halvmånar på vindrutan. Hon lutar sig fram.

Men kör då. På väg ut ur rondellen tappar hon fästet baktill. Hon släpper på gasen och bilen rätar upp sig.

Ta det lugnt, Linda. En gång i tiden körde hon sträckan på fyrtiofem minuter, men nu har hon dyrbar last. Hon plogar sig vaksamt fram en bra bit under hastighetsgränsen och pumpar regelbundet arga röda varningar till bilarna bakom. I höjd med Djäkneboda står en tradare i diket, chauffören och två poliser tittar håglöst mot mötande trafik. Folk kan inte köra.

Det öppnar upp sig före Bygdeå. Hon ligger på lite och snart är hon på andra sidan Ånäset. När hon skymtar huset genom träden blir hon lugn. Det är stort, folk i stan kan bara drömma om deras kvadratmeter, och det ser ännu större ut från vägen. Ett ruckel, kallade Jens mamma det, och det hade varit mycket jobb. De hade rivit upp golven, gjutit ny sula, isolerat, brädfodrat och målat. Det är sex år sedan nu och huset skulle behöva en vända till med penseln.

Varför svarar han inte? Hon har ringt två gånger, en gång kvällen innan, under festen, och så i morse. Nu är

klockan strax efter tolv och han har fortfarande inte ringt tillbaka. Hon saktar in och lägger ut höger blinker.

Infarten är täckt av djupsnö men jeepen tar sig fram utan problem. I slutet av allén kränger bilen till så att Icakassen välter i baksätet. Helvete. Han måste ha gallrat uppe i backen och överlastat vedkärnan igen.

Hon parkerar vid maskinparken och kliver ur bilen. Det är tyst på gården.

Hon ropar när hon kommer in i hallen men får inget svar. Han är väl hos djuren. De har ett stående skämt: För vissa räcker det med en katt eller en hund, men Jens behöver tjugofem kor för att känna sig sedd.

Hon vaknar på kökssoffan. Det har hunnit mörkna. Huset är fortfarande tyst.

Hur länge har jag legat här? Hon tar ett glas vatten. Handen darrar när hon för glaset mot munnen. Den gamla oron vrider och vänder på sig, men efter några klunkar lättar det lite. Borde inte åkt in till stan.

Hon messar: Hemma, var är du? Hon går till badrummet och drar ner byxorna. Inget blod. Ögonen tåras av lättnad. Hon lägger sig på badrumsgolvet och blundar. Golvvärmen kryper upp i ryggraden. Hon ska laga något gott i kväll. Stroganoff, eller kanske burgare. Hon tänker att hon kan plocka spillet efter gallringen själv, så är det gjort.

När hon kommer ut i farstun ser hon att Jens båda jackor hänger på sina krokar. Det stämmer inte, inte mitt i vintern.

De enda fotspåren på trappen upp till bron är hennes. Allt känns plötsligt obekant. Tankarna fäster inte. När hon rundar husknuten får hon svårt att andas. Men vad är det med dig. Gå. Hon tar ett steg, men stannar direkt. Hon

kan inte röra sig. Det är så kallt. Hon står helt stilla och stirrar på sina skor. Kölden kryper ner i nacken.

Det ligger någonting där på infarten och hon vet att det inte är spillved. Vart livet än kommer att leda henne nu går vägen ovillkorligen via den där fasansfulla hopen. Hon tar ett steg. Ett till.

Hon hör ett klagande ljud från sin strupe.

Glasögon i hjulspåren, tänder. Hon skriker och faller, hans döda kropp som ett stenröse under henne.

Det är fredag, en vecka efter midsommar, och Marita står och dagdrömmer tvärsöver gatan från Axel Landquists park. På lekplatsen turas två flickor om att åka rutschkana medan pappan sitter på huk i sanden och pratar i telefon. Hon tittar rakt på dem men hon ser dem inte. Hon är i sin barndoms landskap, i det flacka, glesbefolkade, midnattsljusa.

Det har gått tre dagar sedan hon friskförklarades. Hon blev så förvånad att hon inte ens grät. När läkaren tålmodigt besvarade alla hennes följdfrågor satt hon tyst i stolen en stund och försökte känna efter. Hon hade skjutit det alternativa förloppet, döden, ifrån sig så gott hon kunnat under behandlingen – varför älta det man ändå inte har makt över? – och nu, när allt pekade på att hon undkommit, kunde hon plötsligt se det lika klart som hon såg den muntra onkologen på andra sidan skrivbordet. Ändå kände hon ingenting, ingen lättnad, ingen tacksamhet, bara en lätt överklighetskänsla, som om målsnöret kommit snärtande över hennes bröst mitt i ett maraton.

På väg från SÖS hade hon ringt Monika som skrikit rakt ut. Några minuter senare hade systemen kommit springande nedför backen på sin rast från barnakuten med tårarna rinnande. Senare den kvällen hade de firat med hämtmat på Monikas kolonilott. »Det kommer«, hade hon sagt och

klappat Marita på kinden, »jag känner dig, du kommer bryta ihop i duschen eller nåt.«

En taxi passerar med lampan släckt och Marita rycks ur sin dvala. Det kommer inte, tänker hon och gnuggar skräp ur ögonvrån. Det var här i parken hon satt nästan varje dag i början, då, när hon inte orkade ta sig längre. Påpälsad under almarna med en trave jobbmappar i knät. När krafterna tröt gick hon till Il Caffé och köpte kaffe. Ingen av egenföretagarna vid sina datorer tittade någonsin upp, ingen la märke till henne, trots att hon kom dit nästan varje dag med sin dator och sitt anteckningsblock, rastlöst nystande i gamla fall.

Framåt slutet av april, när det töat och kommunens parkarbetare börjat rota i rabatterna, var hon så uttråkad att hon nästan avundades plantorna den uppmärksamhet och omsorg de förunnades, och i början av juni var hon så pass desperat att hon ringde chefen och tiggde om att få komma tillbaka. Det skulle vara tjänstefel, sa han, hon måste ha tålamod.

Så hon har väntat. Väntat och gnällt. Mest för Monika, när lillasystemens schema tillåtit, och i telefon med Nancy, hennes gamla vän i norr. Om Monikas tolerans för hennes fasoner varit närmast outsinlig har Nancy motat jämmern i grind. Missnöje är ett själens ogräs, har hon insisterat. Marita håller egentligen med, och det ligger inte för henne att gnälla, men hon har inte varit sig själv på länge. Mamma gnällde aldrig, tänker hon, inte ens på slutet, fast hon måste ha haft ont.

De två barnen från lekplatsen och deras pappa går förbi på trottoaren, flickorna är tvillingar och pappan måste vara runt fyrtio. Han har snälla ögon och nickar till Marita när han passerar. Hon tittar bort mot sin Volvo

som står parkerad en bit ner på Åsögatan. Hon borde ha åkt för flera veckor sedan. Hon vill gå i skogen i timmar utan att träffa en människa. Cykla mitt i vägen från ena änden av byn och tillbaka. Bada i sjön med mörten och småfåglarna som enda sällskap.

Om jag åker nu kommer jag att vara framme vid sju, tänker hon.

»Har du fått en stroke?«

Marita sitter i bilen och sicksackar mot Götgatan med Monika på högtalare.

»Jag kan inte sitta här längre, jag måste göra nåt«, säger Marita. »Tar du hand om blommorna?«

»Jag fixar det. Men jag tänker på Karla, skulle inte hon åka med dig upp?«

»Fan.« Marita dunkar handflatan i ratten. Impulsen att lämna stan hade kommit så plötsligt och starkt att hon i sin iver glömt sitt barnbarn. De skulle åka upp tillsammans i mitten av juli och Karla skulle stanna i en vecka, som hon gjort varje sommarlov sedan lågstadiet. Det var planen.

»Hade du glömt?«

»Jag tror att jag håller på att bli knäpp, Monkan. Det är olidligt, som om jag är på studiebesök i min egen pension. Jag kan inte sitta och ugгла i parken med ett korsord hela sommaren.«

»Jag tycker du gjort det bra. Miljöombytet kommer göra susen, så kan du sitta och ugгла med ugglorna i Mellanbygden i stället«, säger Monika och skrattar.

»Hellre det. Karla är stor nog att flyga upp själv nu, Frida får säga vad hon vill.«

»Och det kommer hon göra. Vill du att jag pratar med henne«, säger Monika trevande.

»Nej, hon är min dotter, jag ringer henne.«

»Okej. Ska jag tömma kylan också?«

»Gud, det hade jag inte heller tänkt på. Det finns ostar och lite annat.«

»Jag fixar, knasboll.«

»Vad skulle jag göra utan dig?«

Marita rullar ut på Centralbron. Det är nästan ingen trafik. Hon stampar ner högerfoten och XC60:n svarar med ett rytande. Hon ger ifrån sig ett gutturalt tjut.

»Oj, var det sommarskriet?« säger Monika.

»Det känns redan bättre.«

»Ta det lugnt, Thelma.«

»Älskar dig, Louise«, säger Marita.

De lägger på och hon sjunker in i körningen. Det är meditativt, någonting i framåtrörelsen rensar bort myllret i huvudet. Hon får tid att tänka igenom och utvärdera det som varit, och ju längre hon kommer från stan desto mer avgränsade känns hennes bekymmer och förpliktelser. Efter några timmar har de helt förlorat betydelse.

Hon vet att Frida kommer att bli arg, de hade bestämt att hon och Karla skulle bila upp tillsammans, men Karla är tio, hon klarar sig själv. Det är ingen stor grej, även om Frida kommer att göra det till en.

Det ljumma kaffet skvalpar i take away-muggen, hon drar ut på det i små klunkar. Efter Märsta, när Uppland börjar fläka ut sig åt alla håll, är muggen tom. Hon borde tagit med sig en termos, nu är hon utlämnad till vägkrogarnas skräpkaffe. Det skulle kunna finnas bra kaffe i Gävle, men då måste hon svänga av och irra på smågator, det känns inte värt det. Hon slår på radion.

»... så kan ett utträde påverka EU ... vi har pratat med ett svenskt par som är bosatt i London sedan åtta år ...«

Sorlet distraherar men hon lyssnar inte. I stället tänker hon på tystnaden som kommer att breda ut sig när hon rullar in på gården, husets silhuett mot sjön, det första doppet, morgonkaffet på bryggan med lokaltidningen. Det gradvisa inlemmandet i byns små berättelser. Barndomsvännen Berit som kommer att titta förbi och redogöra för årets höjdpunkter, vem som flyttat, vänstrat, byggt ut och dött. Någon som inte känt Berit sedan barnsben skulle nog uppfatta det som tomt skvaller, men för Marita är det snarare som en verksamhetsberättelse. Byn är ett litet kollektiv och ju mer alla vet om varandra desto lättare kan de sörja för varandras behov.

Efter några dagar på gården brukar Marita känna att hennes perspektiv krymper, att gemenskapen i byn skärmar av storstadens då och hon slutar titta på mobilen stup i kvarten. Hon längtar dit.

Strax efter Harmånger sprider stora brukade fält ut sig på båda sidor av vägen. Hon tänker på pappa. Sådana fält fanns ingenstans i Mellanbygden och de åkrar som förfäderna brutit ur skogens grepp hade nödens lag styckat i oräkneliga tegar. Under uppväxten var hon konfunderad över det där, hur vissa bönder fick köra tvärsöver byn för att slå något enstaka fält. »Pappan hans bytte tegen för en häst«, kunde svaret lyda. Nu finns det fyra mjölkbönder i Brännliden – många för en by på drygt trettio hushåll – och deras idoga verksamhet utgör grunden för byns välmående.

Det finns inga konflikter, inget gammalt groll som förs vidare mellan generationer, inga övergivna kråkslott. Med jämna mellanrum fylls det på med inflyttade, antingen från stan eller från kringliggande byar. Det är fint i

Brännliden, byastugan är välhållen och föreningen stark. Flyttar man dit får man snart besök från byaåldermannen som kommer med byaboken och några välkomnande ord. Ingen knackar på, man kliver in hos varann och ropar. Det är kanske därför Frida aldrig trivdes, tänker Marita. När hon var mindre blev hon vettskrämd om det plötsligt stod en främmande man i köket och ville ha kaffe. För henne är bygden bara ett obegripligt museum. Men Karla älskar det, till Maritas glädje. Det blir en bra erfarenhet för henne att flyga upp själv, tänker hon. Då hinner jag handla och förbereda också, så att allt hon gillar finns i huset när hon kommer. Mindre stressigt. Hon tar fram dotterns nummer i mobilen och ringer upp.

»Hallå?« säger Frida.

»Hej, gullis.«

»Kan jag ringa upp senare, jag ska till Scenkonstmuseet med Karla och en kompis till henne?« säger Frida. Hon låter stressad.

»Tänkte bara säga att jag åker upp i dag i stället. Jag vet att vi sagt att Karla skulle åka upp med mig, men ...«

»Vadå, har du redan åkt?«

»Ja, jag ...«

»Men hur tänker du då?«

»Jag tänkte att jag kunde ställa i ordning i huset och handla och så kunde Karla flyga upp själv.«

»Vad pratar du om? Hon kan ju inte flyga själv, vi hade ju en plan!«

»Jo, men ...«

»Jag orkar inte. Kan du inte bara anpassa dig!«

När Frida väl blir arg så är hon självgående. Marita är van, hon vet att hon inte är en del av konversationen längre, det är bara Frida och hennes ilska. Hon låter henne hållas.

»Kan ingenting nånsin vara normalt med dig? Man bestämmer nånting och då blir det så, hur svårt ska det vara? Ska jag sitta och oroa mig för att hon hamnar bredvid nån äcklig gubbe på planet nu. Tyst, nu kommer hon.«

Jag sa inget, tänker Marita. Hon hör Frida förstålla sig, förklara situationen med tillgjort lugn, hon håller handen över mobilen så att Marita inte kan höra vad Karla svarar. De pratar en stund och sedan tar Karla över mobilen.

»Har du åkt redan?« säger hon.

»Förlåt, älskling, men jag blev så less på att bara sitta. Jag tänkte att du kanske skulle tycka att det var kul att flyga själv, eller känns det läskigt?«

»Det känns«, barnbarnet tänker efter en stund, »femton procent läskigt och åttio procent jättekul och fem procent jag vet inte.«

Marita skrattar.

»Vilket fantastiskt svar, Karla, det låter som en nästan perfekt känsla.«

»Jag längtar efter dig. Blev mamma arg? Förresten, vi ska dra nu, hej då.«

Marita är så ställd när Karla lagt på att hon nästan kör in i bilen framför henne på en sjuttiosträcka utanför Njurunda. Hon tvärbromsar och viftar med handen åt bilen bakom: Mitt fel.

Det gick väl så bra det kunde gå, tänker hon. Frida har så mycket av sin mormor i sig. Harmen alltid nära till hands, som en betalningspåminnelse i bakfickan. Mamma levde alltid upp när det var prat om olycka, och Frida är likadan. Hon blir upprymd när hon hör om någon som haft otur eller blivit illa behandlad, som om hon återser en gammal vän, medan goda nyheter ofta lämnar henne oberörd. »Lyckan lämnar inga ärr«, som Nancy sa någon gång.

Undrar hur andra mammor och döttrar har det, tänker hon. Ibland känns det som om hon lämnat för mycket utrymme och ibland tänker hon att hon stått i vägen och kvävt Frida på något sätt. Inte direkt, men genom att låta sitt eget liv ta så mycket plats i deras gemenskap. Under Fridas uppväxt låg det alltid jobb framme, i köket, på soffbordet, till och med i sängen. Men kanske är det vad som gett henne ett sådant driv? Hon var ängslig som liten, känslig, men i högstadiet blev hon bekväm i sig själv på något sätt. Sedan dess har Marita bara tittat på och imponerats av hennes framfart. Det finns ett ursinne i dottern som Marita inte riktigt känner igen. Hon har vågat där andra har velat, hon har jobbat hårt och fokuserat på sina studier utan att försumma vare sig vänner eller pojkvänner. Och det har lönat sig. En stor villa i Bromma, en egen firma som går bra, en stabil relation även om det stormar ibland, och så Karla. Frida ville alltid ha det andra hade och kunde hon se sitt eget liv utifrån nu så skulle hon bli avundsjuk, tänker Marita och skrattar för sig själv.

Landets midja ligger söder om henne nu. Sundsvall breder ut sig som ett enda långt kuperat industriområde. Strax efter Docksta, med Skulebergets skrovliga panna i backspegeln, kommer en lättnad över henne, en känsla av att ha undkommit. Hon sätter på Lucinda Williams på hög volym och börjar tuta på tradarna hon passerar. De svarar allihop – en nyvaken björnhannes tordön – som om ensamheten i hytten förstärks av den glesnande bebyggelsen. Hon vet att hon är i Västerbotten när odlade tallar radar upp sig som tjänstvilliga rekryter längs E4:an.

En och en halv timme senare saktar hon in och lägger ut vänster blinker. Två stora osthylvar står lutade mot

varandra på åkern mittemot macken. Det har gått undan; Stockholm-Ånäset på knappa sju timmar. Två kvinnor står och pratar vid busshållplatsen, den enas son dribblar en imaginär fotboll halvvägs ut i gatan. En av dem nickar åt hennes håll när hon kliver ur bilen för att tanka. OKQ8:s utbud är skralt men hon plockar ihop till en duglig frukost och köper en Magnum vit choklad för den sista sträckan till huset.

De resterande tio minuterna är de bästa på hela resan, när hon äntligen får lämna E4:an och köra den gamla landsvägen till byn. De senaste timmarna skingras i den lätta, svala luften. En storspov pickar i vägrenen med sin pincett till näbb. Hon tar av mot Burträsk och sedan, uppe på liden, viker hon in på skogsvägen som leder till sjön. Vägen snirklar sig genom skogen, över höjder och sänkor, förbi barndomens dungar och klätterträd. Husen tittar ut ur gläntor som vaksamma djur. Hon ville hinna fram till skymningen, den knappa sommarskymning då himlens blånad långsamt fördjupas, när räv, älg och hare stryker i gläntorna, på jakt och i flykt.

Hon är en av dem nu, på jakt efter andrummet hon bara finner här.

*

Vindarna i dalen kan knäcka träd på mitten. För några år sedan skördade stormen ett växthus. Marita såg det själv: trädet som en flugsmälla i splittret på grannens gård.

Knappt två mil skiljer dem från havet och östanvinden har fri lejd över de flacka läggor som löper från Hertsånger

över Ånäset och Estersmark till hennes by i dalgången, Brännliden. Nancy har berättat en historia om en kvinna från en fattiggård som gick för att tigga i byn, med små barn väntande hemma, hon hade tagit skydd i en lada och inte kommit hem på två dagar. Men det var länge sedan.

Nu är det sommar. Inte en krusning syns på sjön. Huset luktar instängt. När hon packat upp resväskan och ställt upp fönstren, gör hon eld i kaminen och drar på sig stöv-larna. Promenaden upp till hällarna öster om sjön är en tradition. Efter det första besöket hos onkologen hade hon famlat i sitt inre efter stadga, något slags ordning, och gång på gång hade hon för sitt inre återvänt till huset vid sjön. Hennes nollpunkt. Hur länge hon än är borta, hur stor del av hennes liv som än utspelar sig i storstaden, är det här hennes bas, det var här allt började.

I stillheten på berget, sjuhundra kilometer från Södermalm, lutar hon sig mot en tall och tillåter sig för första gången att verkligen känna efter. Oron ilar genom kroppen som ett varsel. Det hade varit så nära. Nu måste hon ta hand om sig. Hon har allt hon behöver här. Frisk luft, blekblå himmel, barrdoft. Slutningens raster av mygg och knott. Det klumpiga ljudet av en fisk som slår i vassen. Hon tar några svala, djupa andetag och lyfter blicken, ut över skogarna, inåt landet, mot Pellbodas åkrar bortom Hamptjärnen.

Jämfört med lägenheten i stan är huset ett övergivet härbre, en obstinat gammpojke med knakande leder. Hon vårdar det bäst hon kan; hon ställde in nya vitvaror för några år sedan och badrummet är renoverat, men själva strukturen är orörd. Ingen vet hur gammalt det är, bara att det släpats hit från en annan del av byn i mitten på 1800-talet. En familjehistoria gör gällande att

hennes mormors mor livet igenom ska ha insisterat på att de ställt huset för nära sluttningen; att det var dömt att blåsa omkull och kana ner i sjön. Under uppväxten, närhelst det regnade, brukade mamma eka den gamla tokans förkunnelse. Marita tittade på pappa, som alltid log överseende och skakade på huvudet. Det var ett slags lek, en larvig historia, och med tiden har hon själv börjat säga det så fort det är ruskväder: »Och slagregn föll och vattenströmmarna kommo.«

Hon går in i köket med stövlarna på och häller upp en kopp kaffe. Det knarrar till på övervåningen och för en sekund ser hon pappa komma nedför trappan i grå ylletröja och långbyxor.

Det kommer att ta några dagar att ställa om, att vänja sig vid husets alla läten, suset i kallvinden och innerväggarnas krängande mot timmerstommen.

Hon tar på sig baddräkten och när hon kommer ut på gården står dörren till ladugården på glänt. Gunnar måste ha varit här och klippt gräset och glömt stänga efter sig, tänker hon, men hon känner sig ändå iakttagen på väg nedför slänten.

Hon ställer sig längst ut på bryggan och låter morgonrocken glida av axlarna. Just som hon ska hoppa i bryts tystnaden av en välbekant durskala. Hon har lämnat köksfönstret på glänt och glömt sätta mobilen på ljudlös. Säkert Monika som vill kolla att hon kommit fram. Vattnet är ljummet, mjukt och lent. Botten är dyg och när hon dyker i blir det grumligt och mörkbrunt. Hon lägger sig på rygg och flyter och känner musklerna slappna av mot vattnets spänning. Hon skulle kunna stanna här hur länge som helst, i det mjuka mörka. Hon tar några

kraftiga simtag ut mot mitten av sjön och är andfådd när hon slutligen vänder.

Då ser hon honom. Mitt på bryggan står en man med rufsigt hår. Hon sväljer lite vatten och hostar.

»Din jävel!« ropar hon.

Gunnar skrattar.

»Var du här hela tiden?« ropar hon.

»Jag hade lämnat lite verktyg i lagårn. Men jag visste att du var här.«

Hon klättrar upp på bryggan och går mot honom.

»Hur fan visste du det, jag försökte ju smyga in i byn?«

Han har börjat klä av sig och viftar avvärande mot henne.

»Jag ska bara tvätta av mig kreaturen.«

Han dyker naken i sjön. Marita njuter av att se honom så. Han lägger tvålen på bryggan och gnuggar löddret på armar och bröstkorg. En gång, efter några glas vin, och mest på skämt, hade hon sagt att han liknade Paul Newman. Hon ångrade sig direkt. Han tittar på henne med sitt vargflin och blinkar.

»Jag hör allt, ser allt.«

»Nämen säg«, propsar hon medan hon virar handduken om håret.

»Jag pratade med Per Västman, han lånar ut bord och staket till puben. Han hade sett bilen när han var i Ånäset. Inte många som kör såna vrålåk här i kring.«

»Så då kom du för att skrämma mig? Din usling.«

Han kliver upp och börjar torka sig.

»Jag spinkade lite. Blev du rädd?«

Hon börjar ljuga, men hejdar sig.

»Jag visste att det var du. Eller, jag var inte helt säker.«

Han går fram och lägger armarna om henne. Han är varm och hon känner hur han hårdnar mot hennes mage.

»Men du hoppades.«

Hon pussar honom på bröstet.

»Ja, jag hoppades.« Hon tar ett steg bakåt, sätter händerna på hans bröstkorg och puttar honom baklänges ner i vattnet.

»Fast du luktar skit.«

Han sover inte över. Korna ska ha sitt, och som Gunnar brukar säga: »När en bonde har sovmorgon kliver han upp sju.« Innan han ska gå frågar han om hon vill prata om ärren på sin mage. Hon hade tänkt berätta redan nere på bryggan, men förträngde det i stundens yra. Hur det började; magsmärtorna som Monika insisterade på att hon skulle kolla upp, och så diagnosen: tjocktarmstumör, operationen, komplikationerna och den gudskelov korta tiden med stomi. Det är bara ett fåtal som vet: systemern, dottern, Nancy och chefen.

»Vi pratar om det sen«, säger hon och han protesterar inte.

Hon hör dörren slå igen och kollar klockan, halv elva. Orkar jag kliva upp och borsta tänderna, hinner hon tänka, men somnar innan hon bestämt sig.

*

Hon vänder sig om i mörkret och greppar mobilen.

»Ja. Marita.«

»Är du inte uppe? Jag som skulle låta dig sova.«

En strimma ljus fladdrar i glappet mellan rullgardinen och fönsterlisten.

»Du misslyckades«, mumlar Marita.

Systemens skratt kluckar i mobilen. Marita försöker utan framgång dölja en gäspning.

»Vad gör du?« mumlar hon.

»Vadå vad gör jag? Det är söndag, jag är på lotten.«

»Förlåt«, nu gäspar hon stort, ljudligt, »nyvaken.«

»Jag vet.« Monika är road av sitt temporära övertag.

»Hur gick det då?«

»Bra, allt gick bra. Kan jag ringa tillbaka om en stund?«

Hon lägger ifrån sig mobilen och sträcker sig efter rullgardinen och med ett lätt ryck snärtar hon natten ur rummet. När ögonen ställt om ser hon sina kläder spridda på golvet nedanför sig. Hon dricker ett glas ljummet vatten och ställer sig upp och öppnar fönstret. Solen glimmar i sjön nedanför, hon hör barnröster och en hund som skäller på avstånd. Hon drar på sig morgonrocken och går ner till köket.

»Har du fått ditt kaffe nu?« säger Monika när Marita ringer upp en stund senare.

»Det står och puttrar. Är du ledig?«

»Ja, jag klev upp tidigt. Har grävt upp lite potatis.«

»Härligt.«

»Hur mår du?«

»Jag mår bra, Monkan, oroa dig inte för mig. Det är så skönt här. Jag tog en promenad när jag kom fram i går och det var så fint, så vackert och stilla.«

»Det kan jag tänka mig. Vad ska du göra i dag då?«

»Tänkte hälsa på Nancy kanske, jag får se.«

»Oj, det tog inte ens ett dygn. Du låter helt avslappnad. Kom Gunnar förbi i går kanske?«

»Det kanske han gjorde«, säger Marita.

Monika tjuter förtjust.

»Ditt våp! Nej, jag är glad för dig. Berättade du?«

»Jag tänkte ta det som det kommer, slippa tänka på det ett tag och bara vila.«

»Det är bra att prata om det, vet du. Du håller för mycket inne«, säger Monika.

»Ja, ja. Jag ska prata om det. Men vi kan väl höras sen?«

»Ring i kväll. Och hälsa Nancy.«

Marita balanserar mokabryggaren, ett glas apelsinjuice, en tallrik yoghurt och några nummer av lokaltidningen Västerbottens Mellanbygd på en bricka och vinglar ner till sjön.

Byaföreningen ordnade en insamling för några år sedan för att finansiera en ordentlig badplats, fyra sektioner badbrygga och två omklädningsbås i falurött trä. Gunnar och två andra byggde alltihop på ett par helger. Nu kan barnen leka tryggt i vattnet medan föräldrarna håller uppsikt från sina handdukar och filter på den anlagda sandstranden. Och Marita får ha sin egen brygga i fred. Hon håller upp kaffe och öppnar tidningen överst i högen. Gunnar lägger undan hela året, så när hon kommer upp har hon morgontidning i minst en månad. »Det står inget i den«, säger han men det är det Marita gillar. Artiklarna är mänskliga i sin enkelhet, något syftningsfel här och där, och hon älskar hur de skildrar det stora och det lilla i samma anspråklösa ton. Caféet i Bygdsiljum har bytt ägare igen, nu är det någon britt som ska försöka. Seniorpingis i Burträsk. En artikel om ett ungt lantbrukarpar som satsar på sig själva, men i numrets ledare finns en ton av harm. Ord som överlevnad, upphandling, konkurs. Framtidstro och uppgivenhet om vartannat. Som vanligt.

Hon tar ett snabbt dopp innan hon går tillbaka till huset.

Det här är livet, tänker hon.

Helst skulle hon inte vilja lämna huset i dag men hon måste åka in till Robertsfors och storhandla.

När hon står inne på Coop kommer hon på att hon vill bjuda in några vänner från byn på middag. Hon hade tänkt göra det senare, när Karla kommit, men nu är hon plötsligt ivrig. Hon messar Monika om recept och kommer på att hon kan handla till Nancy också, ifall Gunnar inte hunnit förbi i veckan.

Berits äldsta, Viktor, sitter i kassan. Han ser henne i kön och tittar snabbt ner på det knippe koriander han just ska skanna. Han har känt igen henne och hans blyghet får stå som hälsning. Anton, hans lillebror, brukade plåga honom när de var mindre genom att kungöra inför besökare att Viktor hade något att berätta och sedan stå och gotta sig medan Viktor gjorde sitt bästa för att försvinna in i sig själv.

»Hur är det med mamma och pappa?« frågar Marita när det är hennes tur.

»Bra«, säger Viktor lågt. Han stammar inte längre, men mellan ansatsen att prata och att ordet uttalas uppstår ändå ett kort glapp. Maritas hjärta värker till av den nästan omärkliga intervallen.

»Är det sommarjobb?« frågar hon.

Han nickar, mer med ryggen än med huvudet.

»Nåt ska man göra«, säger han med blicken på Norrmejeriers Naturell yoghurt.

»Är Berit hemma?«

»Hon ligger hemma och latar sig«, säger han och vågar sig på ett leende.

»Den där vilar inte ens när hon sover«, säger Marita och belönas med en fnysning. »Hälsa henne från mig.«

Hon borde ha ringt Berit för länge sedan, hon är ändå hennes äldsta vän. Men i sjukdomens dimma hade allt verkat så obetydligt. Bara de närmaste hade vetat och i efterhand känns det fel att inte ha inkluderat Berit i den skaran. Det var som om hon försökte styra det lilla hon kunde för att hon var så maktlös i övrigt. Under vintern, när hon ville lyfta blicken från rötan i magen, var det byn hon såg framför sig, hennes fristad, och hon ville inte besudla den. Nu har de inte hörts på flera månader och hon vet att Berit är besviken.

Hon lägger påsarna i skuffen och går in på Systemet. Ska det bli någon middag kommer hon att behöva vin. Mycket vin. Hon irrar med blicken bland hyllorna en stund tills en ung, engagerad kille kommer till undsättning. Han hjälper henne att välja ut sex flaskor rött, några flaskor vitt och en kartong Peroni.

»Jaså, du lever?« fräser Berit när Marita ringer upp. Det är oklart om hon är arg eller upprymd, hon är alltid lika skarp i tonen. Argast låter hon när hon är riktigt glad.

»Förlåt att jag inte hört av mig, det har varit mycket.«

»Äh«, säger Berit avfärdande, »hur är det då?«

»Det är bra. Jag vet inte varför jag inte sagt nåt, men jag blev sjuk i början av året.«

»Jag vet«, avbryter Berit, »trodde du Nancy skulle hålla det från mig?«

»Nej, jag tänkte nog inte så mycket.«

»Men det har gått bra?«

»Det har gått jättebra, allt är borttaget, säger de. Jag hade tänkte berätta.«

»Vi får ta det sen«, bryter Berit in igen, »jag har besök nu. Men bra att du mår bra, Marita.«